

LEVANGER KOMMUNE
Kontrollutvalget

Møteinnkalling

Dato: **Tirsdag 2. Februar 2010**
Tid: **Kl. 13:00**
Sted: **Levanger rådhus, Formannskapssalen**

NB! MERK TID OG STED

Faste medlemmer er med dette kalt inn til møtet. Den som har lovlig forfall, eller er inhabil i noen av sakene, må melde fra så snart som mulig til sekretariatet.

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Møtet er lukket, jf. kommunelovens § 77 nr. 8.

Saksliste

- 001/10   Kontrollutvalgets møter - åpne eller lukkede dører
- 002/10   Referatsaker
- 003/10   Rapport etter gjennomgang av møteprotokoller 2. halvår 2009
- 004/10   Statusrapport for revisjonsarbeidet
- 005/10   Kontrollutvalgets oppfølging av revisors merknader for regnskapene for 2008
- 006/10   Kontrollutvalgets budsjett for 2010
- 007/10   Kontrollutvalgets årsrapport for 2009
- 008/10   Forvaltningsrevisjon - forslag til prosjektplan
          Eventuelt

Levanger/Steinkjer, 27.01.10

Karl Meinert Buchholdt
leder

Paul Stenstuen
kontrollsekretær
E-post: paul.stenstuen@komsek.no
Dir.tlf. 74 11 14 78
Mob. 90 95 04 40

SAK 001/10

KONTROLLUTVALGETS MØTER - ÅPNE ELLER LUKKEDE DØRER

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	02.02.10	Paul Stenstuen	001/10	417-1719-5.3

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar som en prøveordning å holde sine møter for åpne dører i tråd med forutsetningene i denne sak.
2. Kontrollutvalget kan vedta å motta orienteringer og å behandle en sak for lukkede dører dersom hensynet til tungveiende offentlige interesser tilsier dette. Debatt om dette foregår for lukkede dører. Orienteringer mv. om personalsaker skal alltid gis og behandles for lukkede dører. Jf. kommunelovens § 31 3. ledd.
3. Orienteringer fra sekretær og revisor skal gis og behandles for lukkede dører.
4. Dørene skal uansett holdes lukket dersom utvalget skal motta og/eller behandle opplysninger som er underlagt lovbestemt taushetsplikt. Jf. kommunelovens § 77 8. Ledd.
5. Ordningen skal evalueres senest våren 2011.

Vedlegg

Brev datert 04.01.10 fra kontrollutvalgets leder

Ikke trykte vedlegg

1. Kommuneloven med forskrifter
2. Offentleglova
3. Forvaltningsloven
4. *Rettleiar til offentleglova, Justis- og politidepartementet - 2010*
5. Rapport "85 Tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane"
(Arbeidsgruppen som ble nedsatt for å vurdere den kommunale egenkontroll)

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har ønsket en sak vedrørende åpne kontra lukkede dører i kontrollutvalgets møter. Jf. vedlagte brev fra kontrollutvalgets leder.

En vil først gi en kort redegjørelse for hvordan det er blitt arbeidet med spørsmålet fra sentrale myndigheter. Deretter vil en gi en redegjørelse for *offentleglovas* formål og intensjon, hovedtrekkene i *offentleglova* og om de av kommunelovens bestemmelser som har størst relevans for kontrollutvalget.

Særregelen om at kontrollutvalget som hovedregel holder sine møter for lukkede dører - med mindre utvalget selv har bestemt noe annet - finner en i kommunelovens § 77 8. ledd. Det er imidlertid fra sentralt hold fremmet forslag om at kontrollutvalgets møter i utgangspunktet holdes for åpne dører i Dok. nr. 8:59 (2008-2009) og i Innst. O. nr. 62 (2008-2009) på side 6. I forbindelse med spørsmålet om møteoffentlighet i kontrollutvalget, blir det vist til forarbeidene til *offentleglova* og de rettsregler som gjelder offentlighet i forvaltningen.

Kommunal og Regional Departementet (KRD) oppnevnte i november 2008 en arbeidsgruppe for å vurdere den kommunale egenkontroll. Denne arbeidsgruppen ble gitt som tilleggsmandat å vurdere åpne kontra lukkede dører i kontrollutvalgets møter. KRDs arbeidsgruppe har nå avlevert sin rapport ”85 Tilrådingar for styrkt eigenkontroll i kommunane”. På sidene 39 og 40 heter det bl.a:

”Arbeidsgruppa fekk som eit tilleggsmandat å greie ut om møta i kontrollutvalet bør gå for opne dører. Det ville innebere ei spegelvending av det som er hovudregelen i dag, jf. kommunelova § 77 nr. 8. Bakgrunnen for tilleggsmandatet var Dokument nr. 8:59 (2008–2009) og Innst.O. nr. 62 (2008-2009). Alle partia på Stortinget gjekk inn for opne møte i kontrollutvalet, men fleirtalet ønskte at arbeidsgruppa skulle greie ut spørsmålet nærmare først.

Arbeidsgruppa meiner at møte i folkevalde organ prinsipielt bør vere opne så langt som råd. Openheit er ein verdi i seg sjølv, men opne møte bidreg òg til å førebyggje mistankar om kva som går føre seg bak dei lukka dørene. For kontrollutvala kan det vere ein særskild fordel om opne møte verkar til å avmystifisere arbeidet deira.

Arbeidsgruppa viser til at kommunelova opnar for at kontrollutvalet kan la møta gå for opne dører dersom utvalet vedtek det. Arbeidsgruppa viser vidare til at erfaringa, så langt medlemmene i gruppa kjenner til, er at det stort sett har gått greitt der ein har opne møte i kontrollutvalet. Opne møte kan vere med å endre forma på møta. Som grunnlag for eit eventuelt høyringsnotat og seinare lovframlegg for Stortinget er det behov for å sjå nærare på korleis arbeidet i kontrollutvala blir påverka av at møte er opne. Før det blir gjort ei lovendring, er det vidare behov for rettleiing eller eksempelsamlingar som viser korleis ei god møteleiing kan handtere typiske spørsmål om lukking av møte i kontrollutvala. Dette er spesielt viktig av omsyn til dei som har krav på at opplysningar ikkje blir offentlege.

Arbeidsgruppa meiner at møta i kontrollutvalet bør vere opne og, at kommunelova bør endrast, men det må vurderast om lukningsgrunnane er gode nok. Det er derfor naudsynt å sjå lovendinga i samanheng med den varsla gjennomgangen av reglane i kommunelova om opne møte.

Tilråding 8: Kommunelova bør endrast slik at møta i kontrollutvalet som hovudregel er opne møte. Konsekvensane for det praktiske arbeidet i kontrollutvalet bør bli nærare utgreidde, og det er behov for rettleiing til kontrollutvala før lovendinga eventuelt blir sett i verk.”

Som det framgår, mener KRD's arbeidsgruppe at kontrollutvalget som hovedregel bør avholde sine møter for åpne dører. Det pekes imidlertid bl.a. på at det vil være nødvendig å foreta en utredning av konsekvensene for det praktiske arbeid i kontrollutvalgene, samt foreta en gjennomgang av hvorvidt lukningsgrunnene er gode nok.

Hovedreglene knyttet til møteoffentlighet i kommunal sektor finner en i kommunelovens § 31:

- ”1. Møter i folkevalgte organer skal holdes for åpne dører hvis ikke annet følger av lovbestemt taushetsplikt eller vedtak etter denne paragraf.*
- 2. Møteleder skal på anmodning gi tillatelse til at forhandlingene i åpne møter tas opp på lydbånd, video, e.l., eller kringkastes over radio eller fjernsyn, såfremt dette ikke virker forstyrrende på gjennomføringen av møtet.*
- 3. Et folkevalgt organ kan vedta å behandle en sak for lukkede dører hvor hensynet til personvern eller andre tungtveiende private eller offentlige interesser tilsier dette. Debatt om dette foregår for lukkede dører hvis møteleder krever det eller vedkommende organ vedtar det. Personalsaker skal alltid behandles for lukkede dører.*
- 4. Kommunestyret og fylkestinget selv kan av hensyn til personvern gi bestemmelser om at møtene i andre organer eller i visse sakstyper i andre organer skal holdes for lukkede dører.*
- 5. Kommunestyret og fylkestinget selv kan også ellers, når det er nødvendig på grunn av et bestemt angitt forhold ved den særskilte sak eller sakstype, bestemme at møtene i andre organer eller i visse sakstyper i andre organer skal holdes for lukkede dører, når organet ikke selv skal treffe vedtak i saken.*
- 6. Møte i kommuneråd og fylkesråd holdes for lukkede dører, hvis ikke rådet selv bestemmer noe annet og paragrafen her ikke er til hinder for det.”*

Det må skilles mellom det å motta opplysninger på det ene side og debatten/behandlingen på den andre side. Organet vil kunne ha mottatt opplysninger som er unntatt offentlighet (i muntlig form for lukkede dører). Men dersom det ved debatten/behandlingen ikke er nødvendig å berøre graderte opplysninger, skal debatten/behandlingen da i utgangspunktet kunne bli ført for åpne dører. Det påviler da det enkelte medlem å påse at en ikke berører gradert informasjon i debatten.

Dersom det ved behandlingen av en sak er nødvendig å komme inn på opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt – skal møtet lukkes med hjemmel i 3. ledd. Samme hjemmel kan benyttes dersom en finner det nødvendig å benytte opplysninger i debatten som kan unntas etter ”*kan reglene*”. (Se nedenfor)

Hovedtrekkene i offentleglova, samt enkelte andre bestemmelser som har stor relevans for kontrollutvalget.

Problemstillingene knyttet til ”*hvem skal vokte vokterne*” har vært debattert siden oldtiden. I et velfungerende demokrati er det de stemmeberettigede selv som utgjør det øverste kontrollorgan. Allmennhetens rett til innsyn i forvaltningen er derfor avgjørende for at demokratiet skal kunne fungere tilfredsstillende og er grunnlovsfestet. I tråd med norsk rettstenkning har lovverket åpne møter og ugraderte dokumenter som utgangspunkt. Det følger videre av grunnlovsbestemmelsen at stortinget må anføre tungtveiende grunner for å innskrenke allmennhetens rett til innsyn.

Prinsippet om innsynsrett i forvaltningen er grunnlagt ut fra 3 hovedhensyn: Demokrati-, kontroll- og rettsikkerhetshensynet. I tillegg blir forvaltningens rolle som informasjonsbank fremhevet. Ved å la innsyn finne sted allerede under saksforberedelsen, kan allmennhetens kontroll finne sted før avgjørelse blir tatt. Jf. Ot. Prp. 102 (2004-2005). Med mindre annet er angitt mener en med lovhensvisningene her *offentleglova*.

Den nye loven inneholder flere og lengre bestemmelser - hvor hensikten er å gi mindre åpning for å kunne unnta fra offentlighet. Loven er bygget opp etter et system med *kan* og *skal* regler. Lovens *skal* regler vedrører hovedsaklig opplysninger hvor taushet er hjemlet i lov. Disse vil særlig være motivert ut fra hensynet om å beskytte 3. parts interesser og integritet. I tillegg kommer motivet om å beskytte vitale samfunnsinteresser som rikets sikkerhet, samt å ikke legge til rette for straffbare handlinger mv. Det synes ikke å være noen vesentlige endringer i den nye loven kontra den gamle loven mht. *skal* reglene.

Listen over *kan* reglene er både lengre og mer omfattende enn i den gamle loven. Lovgiver har som nevnt med dette ønsket å være mer presis, og dermed trekke en nærmere avgrensning av hvilke dokumenter som kan unntas offentlighet. Det påhviler imidlertid organet å vurdere hvorvidt dokumenter og opplysninger som kan unntas offentlighet allikevel bør offentliggjøres, jf. pålegget om å vurdere meroffentlighet i § 11. Vedtak om å unnta fra innsynsrett etter *kan* reglene kan for øvrig påklages til fylkesmannen i medhold av lovens § 32.

Det kan etter lovens § 14 og § 15 gjøres unntak fra offentlighet for visse organinterne dokumenter, samt for dokumenter innhentet til den interne saksforberedelse. Men etter § 16 er denne muligheten innskrenket for kommunene og fylkeskommunene:

”Unntaka i §§ 14 og 15 gjeld ikkje:

- a) saksframlegg med vedlegg til eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevalt organ,*
- b) sakliste til møte i folkevalde organ i kommunar og fylkeskommunar,*
- c) dokument frå eller til kommunale og fylkeskommunale kontrollutval, revisjonsorgan og klagenemnder, og*
- d) dokument i saker der ei kommunal eller fylkeskommunal eining opptrer som ekstern part i høve til ei anna slik eining.*

§ 14 gjeld likevel for dokument som blir utveksla mellom kommunale og fylkeskommunale kontrollutval og sekretariatet til utvalet. ”

Det er her viktig å merke seg at kontrollutvalget og sekretariatet i *offentleglovas* forstand regnes som det samme organ. Jf. også forskrift om kontrollutvalg § 20.

Lovens virkeområde er utvidet til også å gjelde offentlige eide og offentlig kontrollerte selskaper som ikke driver virksomhet av rent forretningsmessig karakter i konkurranse med private, jf. § 2. Databaser regnes fortsatt ikke som et dokument. Men etter den nye loven kan det kreves innsyn i en sammenstilling av opplysninger lagret i en database. Dette forutsetter imidlertid at denne sammenstillingen kan gjøres ved hjelp av enkle metoder, jf. § 9.

Rettsregler som i særlig grad berører kontrollutvalgets arbeid

Kontrollutvalgets medlemmer har plikt til å bevare taushet om taushetsbelagte opplysninger, herunder om behandlingen av saker for lukkede møter. Se forskrift om kontrollutvalg § 5, jf. forv.l. § 13.

For å utføre sine oppgaver kan kontrollutvalget hos kommunen uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som den finner nødvendig, jf. kommunelovens § 77 nr. 7. Det bør imidlertid foreligge en saklig begrunnelse for et innsynskrav i taushetsbelagte opplysninger. Som eksempel vil tilfeldige stikkprøver som ledd i en mer omfattende kvalitetskontroll være saklig begrunnet. Indikasjoner på avvik vil også kunne være en saklig begrunnelse.

I den grad kontrollutvalget finner det nødvendig, kan utvalget be revisor om å foreta en nærmere undersøkelse. Revisor vil her ikke være hindret av en eventuell taushetsplikt hos kommunen. Men med mindre det følger av revisors lovpålagte oppgaver - plikter revisor selv å bevare taushet om det han eller hun får kjennskap til i sitt oppdrag. Kommunelovens § 78 nr. 6 og 7, jf. forv.l. § 13. Det er imidlertid her også verdt å merke seg at et revisjonsoppdrag er mer avgrenset og at det derfor vil bli stilt strengere krav til saklig interesse hos revisor, enn til kontrollutvalget som har et videre og mer altomfattende tilsynsansvar.

Nummererte brev fra revisor vedr. mistanke, samt tips og lignende, om misligheter mv. kan unntas med hjemmel i § 24. Samme paragraf gir videre hjemmel til å unnta revisjonsundersøkelser mv. fra innsyn. Det forutsettes her at innsyn vil motvirke eller medføre fare for at kontrollen ikke kan gjennomføres. Jf. § 24 samt rettleiar til *offentleglova*:

”Både kontrollar som skjer medan handlingane blir utført, som promillekontrollar, og etterfølgjande kontrollar, som revisjonsundersøkingar, er å rekne som kontrolltiltak etter lova. Det same gjeld reint fysiske kontrolltiltak og førebyggjande sikringstiltak, slik at opplysningar om brannvern, alarmar og vakthald ved institusjonar kan vere omfatta. Det er ikkje krav om at tiltak skal ha som føremål å avdekkje konkrete lovbrøt.” Rettleiar til offentleglova, side 143 (Justis- og politidepartementet - 2010)

Revisor skal iht. kommunelovens § 78 nr. 5 rapportere resultatene av sin revisjon og kontroll til kontrollutvalget. At det er resultatene som skal rapporteres, må trolig forstås slik at revisor plikter å bevare taushet om forhold som ikke har betydning for forståelsen av sine konklusjoner. I den grad taushetsbelagte opplysninger er nødvendig for forståelsen, plikter revisor - med mindre annet følger av revisors lovpålagte oppgaver - å merke disse opplysningene med unntakshjemmel.

Generelle kommentarer knyttet til for eksempel forsvarlighet eller lovetterlevelse som ledd i en vedtatt forvaltningsrevisjon vil derfor ikke kunne unntas offentlighet. Et eventuelt faktagrunnlag bestående av taushetsbelagte opplysninger skal derimot kun medtas i rapporten dersom disse opplysningene er nødvendige for forståelsen av konklusjonen. Hele eller deler av rapporten skal i så fall unntas offentlighet. Et annet eksempel vil kunne være en bestilt rapport vedrørende kommunens økonomiforvaltning eller internkontroll. Dersom opplysninger her er unntatt offentlighet av kommunen, jf. § 23 1. ledd, skal også hele eller deler av rapporten unntas offentlighet.

Offentleglova har ikke vært i kraft lenge. En må derfor ta høyde for at det vil kunne komme presiseringer mht. hvordan loven skal forstås.

Åpne møter som hovedregel blir allerede i dag praktisert av en del kontrollutvalg. En har ikke registrert at dette blir oppfattet som et alvorlig problem.

Momenter som kan tale mot en åpning av kontrollutvalgets møter

Fra enkelte blir det anført at det med åpne møter vil kunne bli større vekt på partipolitikk i kontrollutvalgene. Videre mener enkelte at åpne møter vil kunne hemme informasjons- og meningsutvekslingen i møtene.

Vurdering

Gjennom sitt virke vil (og skal) kontrollutvalget fremskaffe viktig informasjon til kommunestyret om bl.a. i hvilken grad kommunen

- etterlever lov og forskrift
- praktiserer lik behandling og gir innbyggerne rettsikkerhet
- gjennomfører og etterlever politiske vedtak
- fremmer lokaldemokratiet
- har en effektiv og forsvarlig forvaltning

Denne type informasjon har imidlertid ikke bare stor interesse for kommunestyret, men også for allmennheten mer generelt. Jf. kommunelovens kapittel 1. *Lovens formål og virkeområde*, samt bemerkningene ovenfor om et velfungerende demokrati. Kontrollutvalget har derfor en særdeles viktig rolle i det lokale demokrati.

Selv om denne informasjonen tidvis vil kunne være egnet til å skade eller svekke kommunens interesser og/eller omdømme, er dette i seg selv ikke gyldige grunner til å behandle slike saker for lukkede dører. Mange av de forhold som vil kunne være egnet til å svekke kommunens interesser og/eller omdømme skal forutsetningsvis bli fanget opp i kommunens egen internkontroll og bli korrigert. En kommune som opptre ryddig, og som viser sterk vilje og evne til å rydde opp, vil normalt over tid få styrket sin posisjon i allmennhetens bevissthet. (Dette viser for øvrig igjen hvor viktig det er at kontrollutvalget har et spesielt fokus på kommunens internkontroll og oppfølging.)

Videre bør fortrinnsvis informasjon avgis skriftlig av hensyn til at en senere skal kunne dokumentere beslutningsgrunnlaget for den enkelte sak. Offentleglova omfatter all lagret informasjon, uavhengig av lagringsmedium. Ut fra en slik tenkning vil det kun være naturlig å skille mellom informasjonens art, og ikke mellom hvorvidt informasjonen avgis skriftlig eller muntlig. Saksbehandler er derfor på prinsipielt grunnlag kritisk til ordninger hvor informasjon som ikke skal kunne unntas offentlighet i skriftlig form, istedenfor skal kunne "unntas" ved at den blir gitt muntlig etter at dørene er blitt lukket.

Når kontrollutvalget har innhentet informasjon som kommunen selv plikter å bevare taushet om – skal også kontrollutvalget bevare taushet. I den grad opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt må berøres under behandlingen av saken må derfor dørene holdes lukket. Jf. *Forvaltningslovens §13 og offentliglova § 13*.

I de tilfelle kontrollutvalget skal motta og behandle opplysninger forvaltningen selv ønsker å unnta offentlighet etter ”*kan reglene*”, må det vurderes fra sak til sak hvorvidt møtet må lukkes eller ikke.

Dokument som utveksles mellom sekretariat og kontrollutvalget kan unntas med hjemmel i § 16. En vil derfor ha saklig lukningsgrunn under orienteringer mv. fra sekretær. (organintern saksforberedelse)

Orienteringer fra revisor som om egne forhold (arbeidsmetodikk og bemanning mv.), samt om taushetsbelagt informasjon skal unntas med hjemmel § 13, jf. forvaltningslovens § 13. Orienteringer fra revisor vil antagelig ofte falle inn under en eller flere unntakshjemler.

Konklusjon

Ut fra diskusjonen ovenfor vil en anta at lukningsgrunnene i lovverket er tilstrekkelige til at kontrollutvalget kan innføre åpne møter som en prøveordning.

Det må som nevnt skilles mellom det å motta opplysninger på det ene side og debatten/behandlingen på den andre side. Kontrollutvalget vil kunne ha mottatt opplysninger unntatt offentlighet. Men dersom det ved debatten/behandlingen ikke er nødvendig å berøre graderte opplysninger, skal debatten/behandlingen da i utgangspunktet kunne bli ført for åpne dører. Det påviler da det enkelte medlem å påse at en ikke berører gradert informasjon i debatten. Plikten til å behandle opplysninger underlagt lovbestemt taushetsplikt for lukkede dører fastslås i forslaget pkt. 4.

Dersom det ved behandlingen av en konkret sak er nødvendig å komme inn på kommunalt interne graderte opplysninger, kan møtet lukkes med hjemmel i forslaget til vedtak - pkt. 2.

Orienteringer fra sekretær og revisor foreslås fortsatt gitt for lukkede dører. Jf. forslaget pkt. 3.

En eventuell innføring av en ordning med åpne dører under kontrollutvalgets møter bør i så fall evalueres senest våren 2011.

SAK 002/10 REFERATSAKER

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	02.02.10	Paul Stenstuen	002/10	417-1719-5.3

Referat

1	Skatteoppkreveren i Levanger kommune	Årsrapport 2009	Vedlagt
2	KomSek Trøndelag IKS	Oppsummering etter møte mellom KomRev Trøndelag IKS og KomSek Trøndelag IKS vedr. Det pågående revisjonsarbeidet i Levanger	Ikke vedlagt

Saksbehandlers forslag til vedtak

Referatene tas til orientering.

SAK 003/10**RAPPORT ETTER GJENNOMGANG AV MØTEPROTOKOLLER 2.
HALVÅR 2009**

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	02.02.10	Paul Stenstuen	003/10	417-1719-5.3

Saksbehandlers forslag til vedtak

Rapport etter gjennomgang av møteprotokoller 2. halvår 2009 tas til orientering.

Vedlegg

Rapport etter gjennomgang av møteprotokoller 2. halvår 2009.

Ikke trykte vedlegg

Ingen

Saksopplysninger

Rapporten omfatter forvaltningsrevisjon fra avholdte møter 2. halvår 2009 for driftskomiteen, formannskapet og kommunestyret.

Målsettingen med denne gjennomgangen er å påse at vesentlige, økonomiske disposisjoner ikke strider mot lov, forskrift, regelverk eller vedtak. Den politiske hensiktsmessigheten ved vedtak skal ikke vurderes.

Revisor har enkelte merknader, men finner etter en helhetsvurdering at saksbehandlingen fungerer bra.

Vurdering

Rapporten kan tas til orientering, men kontrollutvalget kan spesielt merke seg driftskomiteens sak 039/09. Et organ bør generelt sett sende ikke-utredede tiltak det er politisk ønske om tilbake til administrasjonen for utredning. Organet vil da få (del)saken til ny behandling.

SAK 004/10

STATUSRAPPORT FOR REVISJONSARBEIDET

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	02.02.10	Paul Stenstuen	004/10	417-1719-5.3

Saksbehandlers forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar den gitte informasjon til orientering

Vedlegg

Ingen

Ikke trykte vedlegg

1. Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
2. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
3. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det føres betryggende revisjon med kommunens regnskaper.

Kontrollutvalget skal også påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon).

Revisor vil gi en orientering, samt gi en statusrapport for revisjonsarbeidet i møte.

SAK 005/10

KONTROLLUTVALGETS OPPFØLGING AV REVISORS MERKNADER FOR REGNSKAPENE FOR 2008

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	02.02.10	Paul Stenstuen	005/10	417-1719-5.3

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ber sekretær rette en henvendelse til Levanger Boligforvaltning KF vedrørende de forhold som ble omtalt i revisors brev nr. 2-2008.
2. Kontrollutvalget ber rådmannen om en orientering om finansforvaltningen høsten 2010.

Vedlegg

Ingen

Ikke trykte vedlegg

4. KU sak 006 og 007/09
5. KU sak 010/09
6. KU sak 012/09
7. KU sak 024/09
8. Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
9. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
10. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

Saksopplysninger

Revisor har plikt til å påpeke en del for hold skriftlig overfor kontrollutvalget. Jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner § 4. Disse påpekningene skal nummereres fortløpende, og omtales gjerne som nummererte brev. Kontrollutvalget har plikt å påse at slike påpekninger revisor blir fulgt opp, jf. forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 8.

Revisor har sendt i alt 3 nummererte brev til kontrollutvalget i 2009.

Brev nr. 1-2008 fra revisor til kontrollutvalget

Brev omhandlet kvalitetssikring og internkontroll. Etter revisors vurdering var det for lite fokus på budsjettforskrifter, regnskapsforskrifter og regnskapsstandardene ved økonomiavdelingen. Som eksempel på mangelfull kvalitetssikring nevner revisor at en etter gjennomgangen av regnskapet har måttet korrigere dette flere ganger.

Kontrollutvalget fikk en orientering fra rådmannen om arbeidet med å forbedre de kommunale rutiner og internkontroll i sak 012/09. Administrasjonen i ISK har fått en anmodning om å gi nærmere orientering status til kontrollutvalget i ISK den 02.02.10. Se referatsak nr. 1 i dagens møte.

Brev nr. 2 – 2008 fra revisor til kontrollutvalget.

Brevet omhandlet utestående fordringer pr. 31.12.08 i Levanger Boligforvaltning KF og manglende tapsavsetninger. Forholdet ble vurdert som vesentlig og revisor inntok et forbehold i revisjonsberetningen.

Brev nr. 3 – 2008, fra revisor til kontrollutvalget

Brevet, som var datert 02.06.09, omhandlet et avdekket brudd på kommunens finansreglement.

Kontrollutvalget fikk en orientering fra rådmannen i sak 010/09. Ny finansforvaltningsforskrift trer i kraft 01.07.10.

Vurdering

Den videre oppfølging av revisors brev nr. 1. må vurderes etter at kontrollutvalget i ISK har avholdt sitt møte.

Når det gjelder oppfølgingen av revisors brev nr. 2 vurderes det som hensiktsmessig at saksbehandler retter en henvendelse til Levanger Boligforvaltning KF.

Det synes hensiktsmessig å anmode rådmannen om en ny orientering om finansforvaltningen etter ikrafttredelsestidspunkt for ny finansforskrift.

SAK 006/10

KONTROLLUTVALGETS BUDSJETT FOR 2010

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	02.02.10	Paul Stenstuen	006/10	417-1719-5.3

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget vedtar følgende detaljbudsjett for kontroll og tilsyn for 2010:

Art	Beskrivelse	2010
10800	Godtgjørelse folkevalgte Beløpet er stipulert	30 000
10804	Tapt arbeidsfortjeneste Beløpet er stipulert	2 000
1099	Arbeidsgiveravgift Det er regnet 14,1 % av postene for godtgjørelse	4 600
1103	Faglitteratur/tidsskrifter Abonnement på tidsskrift	2 000
1116	Beverting Beverting i fbm. kontrollutvalgets møter	3 000
1150	Kursavgifter og oppholdsutgifter Det er foreslått et rundt beløp slik at de faste medlemmene kan aktuelle samlinger for kontrollutvalg	25 000
1160	Kjøregodtgjørelse Beløpet tar sikte på å dekke medlemmenes kjøregodtgjørelse til møter, samt kjøring ved deltakelse på kurs/samlinger	5 000
1170	Reiseutgifter (inkl. parkeringsavgifter/bomavgifter) Posten gjelder rutegående befordringsmiddel ved møter/kurs, samt avgifter ved parkering og bompasering	5 000
1375	Kjøp av tjenester fra KomSek Trøndelag IKS Representantskapet for selskapet vedtok budsjettet for 2009 i møte 7. mai 2009. Budsjettet er i 2009-kroner, og skal oppjusteres med den kommunale deflator når denne blir kjent	190 000
1375	Kjøp av tjenester fra KomRev Trøndelag IKS Representantskapet for selskapet vedtok budsjettet for 2010 i møte den 7. mai 2009. Budsjettet er i 2010-kroner, og skal ikke korrigeres for prisstigning eller den kommunale deflator	1 076 000
	Sum ramme - kontroll og tilsyn (funksjon 110)	1 342 600

2. Kontrollutvalget forutsetter at regnskapsføring og budsjettprosess innrettes slik at de samlede utgifter til kontroll og tilsyn klart fremgår.

Vedlegg

1. Forslag til *Kontroll og tilsyn - detaljbudsjett 2010*
2. Epost, datert 19.01.10, fra rådmannen

Ikke trykte vedlegg

11. Kommunestyrets sak 68/09 Budsjett 2010 – Levanger kommune
12. Saksprotokoll kontrollutvalgets sak 013/09 Kontroll og tilsyn - Forslag til driftsbudsjett 2010
13. Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
14. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
15. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

Saksopplysninger

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjetttramme for 2010 den 8/9-2009 under sak 013/09. Budsjetttrammen omfatter kontrollutvalgets samlede virksomhet, herunder kjøp av revisjonstjenester og kjøp av sekretariatstjenester. Budsjettforslaget fra kontrollutvalget hadde en netto ramme på kr 1 342 600 kr.

Budsjett og økonomiplan 2009-2013	Budsjett	Forslag	Anslag *		
	2009	2010	2011	2012	2013
Kontrollutvalget: Utgifter ifm møteavvikling, faglig oppdatering mv.	21 500	76 600	76 600	76 600	76 600
Kjøp av sekretariatstjenester	200 000	190 000	190 000	190 000	190 000
Kjøp av revisjonstjenester	1 000 000	1 076 000	1 076 000	1 076 000	1 076 000
Total ramme kontrollutvalget	1 221 500	1 342 600	1 342 600	1 342 600	1 342 600

* Under forutsetning om en kostnadsvekst på 3,5 % i 2009 er alle tall i 2010 kr.

Iht. rådmannen er kommunestyrets budsjettvedtak er et rammebudsjett, vedtatt på gruppeansvarsnivå, se vedlegg.

"Kontroll og tilsyn inngår i ansvargruppe 100 Politiske organer slik når det gjelder Levanger kommune:

Grp. ansvar:	100 POLITISKE ORGANER			
	Regnskap 30.09.09	Revidert budsjett 2009	Budsjettforslag 2010	Budsjett 2010 i prosent av budsjett 2009
Hovedgruppe				
11 Netto lønn	2 478 506	3 615 200	3 739 500	103
12 Øvrige kostnader	2 109 301	2 608 400	2 403 000	92
13 Inntekter eks. sykelønnsref	-162 729	-30 000	-30 000	100
Totalt	4 425 078	6 193 600	6 112 500	99

”Hverken Levanger kommune eller samkommunen fører regnskapet med noen egen avdeling for kontrollutvalget, men kontrollutvalget kan legge det foreslåtte budsjett til grunn for sitt arbeid.”

VURDERING

En tilråd kontrollutvalget å vedta en spesifisering av det samlede budsjett for 2010 for kontroll og tilsyn iht. vedlagte oppstilling.

Iht. KOSTRA veilederen skal samtlige utgifter mht. kontroll og tilsyn føres mot funksjon 110. I tillegg skal kontrollutvalget tilkjennegi sin vurdering av eget resursbehov overfor kommunestyret. Hvilken ramme rådmannen foreslår for kontroll og tilsyn bør derfor klart fremgå av rådmannens budsjettforslag.

SAK 007/10

KONTROLLUTVALGETS ÅRSRAPPORT 2009

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.:	Arkiv:
Kontrollutvalget	02.02.10	Paul Stenstuen	007/10	417-1719-5.3
Kommunestyret				

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Det fremlagte forslag til ”*Kontrollutvalgets årsrapport for 2009*” vedtas som kontrollutvalgets årsrapport for 2009.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret.

Saksbehandlers forslag til innstilling til kommunestyret

Kommunestyret tar ”*Kontrollutvalgets årsrapport for 2009*” til orientering.

Vedlegg

Forslag til kontrollutvalgets årsrapport for 2009.

Ikke trykte vedlegg

16. Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
17. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner
18. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner

Saksopplysninger

Kontrollutvalget er kommunestyrets hjelpeorgan til å føre det løpende tilsyn og kontroll med forvaltningen. Det er derfor viktig at kommunestyret blir holdt tilstrekkelig orientert om utvalgets arbeid. I merknadene til § 4 i ”*Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner*” heter det at ”*Utvalget rapporterer til kommunestyret når det er viktig at dette blir holdt orientert og gitt mulighet til å drøfte eventuelle tiltak.*” Dette er det for enkeltsaker over tid etablert fast praksis på.

For øvrig blir alle møteinnkallinger med saksdokumenter sendt ordføreren da denne har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Dette fungerer som en informasjon til det politiske miljøet. Møteinnkallinger med saksdokumenter sendes for øvrig også til rådmannen.

I tillegg har utvalget funnet det formålstjenlig å sende møteprotokollene etter hvert møte til både ordfører og rådmann. Dette i den hensikt å gi løpende orientering om alle saker som har vært til behandling i utvalget.

Ut fra tidligere praksis er det også for 2009 naturlig å avgi en årsrapport om kontrollutvalgets virksomhet til kommunestyret.

Vurdering

Kontrollutvalget anbefales å vedta det fremlagte forslag som kontrollutvalgets årsrapport for 2009.

SAK 008/10

FORVALTNINGSREVISJON – FORSLAG TIL PROSJEKTPLAN

Saksgang	Møtedato	Saksbehandler	Saksnr.	Arkiv
Kontrollutvalget	02.02.10	Paul Stenstuen	008/10	417-1719-5.3
Kommunestyret				

Saksbehandlers forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget ber revisor iverksette forvaltningsrevisjonsprosjekt ”*IKT i samkommunen*”
2. Kontrollutvalget ber om at prosjektet spisses noe i forhold til kontrollutvalgets fokusområder.

Vedlegg

1. Brev datert 07.01.09 fra KomRev Trøndelag IKS
2. Brev datert 05.01.09 til KomRev Trøndelag IKS
3. Forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjonsprosjektet ”*IKT i samkommunen*”

Ikke trykte vedlegg

1. Kontrollutvalgets sak 022/09
2. RSK 001 – Standard for forvaltningsrevisjon
3. Forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner
4. Forskrift om kontrollutvalg
5. Kommuneloven

Saksopplysninger

Etter en henvendelse fra administrasjonen vedr. et ønske om forvaltningsrevisjon vedrørende kostnader innen IKT, valgte kontrollutvalget å prioritere IKT mht. forvaltningsrevisjon.

Kontrollutvalget fattet slikt vedtak i sak 022/09 ”Rullering av planene for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll”:

1. ”Kontrollutvalget tar sak 004/09 og 006/09 i representantskapene i henholdsvis KomRev Trøndelag IKS og KomSek Trøndelag IKS til etterretning.
2. Kontrollutvalget gir et forvaltningsrevisjonsprosjekt vedrørende IKT første prioritet. Prosjektene på prioritetslisten rykker tilsvarende ned.
3. Kontrollutvalget ber revisor om å utarbeide forslag til prosjektplan for forvaltningsrevisjonsprosjektet vedrørende IKT. Forslaget til prosjektplan oversendes sekretær som gis myndighet til å vurdere hvorvidt det er behov for å innkalle til et ekstraordinært møte i forkant av prosjektets igangsettelse.
4. Kontrollutvalget ber KomRev Trøndelag IKS foreta en vurdering av hvorvidt det er fremkommet nye opplysninger som gjør det nødvendig å foreta endringer i planen for selskapskontroll.”

Revisor har utarbeidet forslag til prosjektplan som følger vedlagt. Her skisserer revisor følgende problemstilling for prosjektet:

”Skiller samkommunen seg fra andre kommuner når det gjelder kostnader til IKT?”

Vi ser på:

- *Regnskapsføring*
- *Kostnadsnivå*
- *Innkjøpsordning/avtaler*

Avgrensning

Telefoni og kopiering er vanskelig sammenlignbart, og telefoni utelates også fordi det omfatter ansattes telefonavtaler”

Revisor anslår prosjektets totale tidsforbruk internt hos seg til 360 timer.

Før en kunne ta stilling til hvorvidt det var nødvendig å legge forslaget til prosjektplan fram for kontrollutvalget fant en det nødvendig å anmode en avklaring vedrørende enkelte punkter, se vårt brev av 05.01.10. Se også revisors svar av 07.01.10.

Vurdering

Kontrollutvalget opptre på vegne av kommunestyret og skal sikre kommunestyret objektiv og uavhengig informasjon.

Steinkjer 27.01.10

Paul Stenstuen
Kontrollsekretær

